

Erfaringer fra opstart af +18 Værestedet på Ydre Nørrebro

Nærværende papir er en evaluering og redegørelse af det arbejde der er foregået i perioden medio maj til ultimo august 2009 med etableringen af Værestedet 18+ i forbindelse med Ressource Center Ydre Nørrebro. Det er samtidig også en beskrivelse af det fremtidige arbejde.

Baggrund

Baggrunden for at etablere et værested på Ydre Nørrebro skal ses i forbindelse med den stigende utryghed, uro og ballade, der har plaget Nørrebro gennem det sidste års tid.

Urolighederne startede på Indre Nørrebro for godt et år siden. Her var der tale om konflikter mellem unge fra gademiljøet omkring Blågårds Plads og politiet i forbindelse med visitationer, hvilket eskalerede til egentlige gadekampe. Dette var den direkte årsag til, at der blev taget initiativ til et værested for unge mellem 18 – 25 år på Indre Nørrebro. Man konkluderede, på baggrund af dialog med de unge, at det var manglen på opholdssteder og aktivitetsmuligheder, der "tvang" dem til at opholde sig på gader og stræder, hvilket førte til konfrontationer med politiet og skabte uro og utryghed i bydelen.

Sidenhen er København og i særdeleshed Nørrebro blevet ramt og plaget af den verserende "bandekonflikt". Der har været skyderier på åben gade og parterne har jaget hinanden på tværs af bydelen. Det har betydet at "livet på gaden" er blevet endnu mere råt end for et år siden. Trods det observerer vi flere unge i gaderne. Det synes derfor endnu mere presserende at få etableret tiltag også på Ydre Nørrebro, der kan få de unge væk fra gaden og i gang med et produktivt og anderledes meningsgivende voksenliv end det liv de lever nu. Dette for at sikre, at de unge ikke fastholdes i et kriminelt parallelsamfund, som er svært foreneligt med det danske samfund men også for at være med til at genskabe ro og tryghed på Nørrebro.

Formål med Værestedet 18+

Ansporet af den ovennævnte udvikling har Københavns kommunes Socialforvaltning og Ressourcecentret Ydre Nørrebro indgået en kontrakt om opstart af et værested med følgende målsætning og formålsbeskrivelse:

"Formålet med værestedet er, at yde en målrettet indsats for 18-25-årige unge på Ydre Nørrebro, som en synlige og ofte uroskabende i området. Det er unge, som ofte ikke er i gang med en uddannelse eller i arbejde, som har en uhensigtsmæssig adfærd i det offentlige rum, og som kan være involveret i kriminalitet. Værestedet skal mere specifikt bidrage til:

- *at hjælpe og motivere de unge med at komme i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse*
- *at være brobygger til samfundet, herunder bibringe de unge redskaber til at kunne agere fornuftigt og forstå begrebet bidrage (demokrati og medborgerskab)*
- *at være et attraktivt alternativ til gaden."*

Vi har siden medio maj arbejdet på flere fronter for at leve op til formålsbestemmelserne. Vi har foretaget en grundig screening af kvarteret, og skabt en positiv kontakt til ca. 40 drenge i

målgruppen. Vi har afholdt forskellige aktivitetsture for og med de unge (Hardball, fodboldturneringer, speedbådture og grillaftener) så vi kunne lære hinanden bedre at kende. Vi har kontaktet diverse fremtidige samarbejdspartnere og indgået fornuftige samarbejdsaftaler. Og sidst men ikke mindst har vi, som et projekt i projektet og med hjælp fra flere af de unge, renoveret og indrettet et nyt og brugbart værested, som de unge er vilde med.

Dette har vi gjort på trods af, at vi arbejder under en 4 måneders forsøgsperiode, som heldigvis er blevet forlænget til 1. Januar 2010. Det fysiske værested er efter vores mening det alt overskyggende omdrejningspunkt, som muliggør en tæt relation til de unge, hvilket er altafgørende i efterlevelsen af formålsbestemmelserne.

Værestedet 18+ - det fysiske rum:

Fra primo maj til ultimo august har Værestedet haft fysisk til huse i et lokale i Ressourcecentret. Her har medarbejderne haft deres base og det er samtidig blevet brugt til møder og samtaler med de unge. Vi indså hurtigt, at de 64 m² vi havde fået stillet til rådighed i RCYN ikke var tilstrækkelige, hvis vi skal blive et attraktivt alternativ til gaden. Derfor begyndte vi at lede efter andre mere egnede lokaler. Dem fandt vi i en selvstændig bygning på den samme store grund hvor RCYN er placeret. Et tidligere skilteværksted på 400 m², som blot trængte til en lille ombygning og maling på væggene. Dette arbejde valgte vi selv at gøre for samtidig at gøre det til et projekt, hvor vi kunne inddrage de unge. Dette for at lære de unge bedre at kende og for at give dem medindflydelse og en ejerskabsfølelse helt fra starten. Det nye sted er klar til at blive taget officielt i brug primo oktober. Renoveringsprojektet er gået rigtig godt og de ti drenge i "kernegruppen" har deltaget flittigt og er stolte over deres nye Værested, som indeholder:

- Et fuldt udrustet køkken
- En stor tv-stue med sofaer og borde
- Et arabisk inspireret hyggerum med mulighed for at spille en masse forskellige spil
- Et stort rum indeholdende et integreret pool - og bordtennisbord, et bordfodboldspil og et stort møde-/spisebord
- Et læringsområde med fire computere samt et stort arbejds-/mødebord
- En integreret fodboldbane og værkstedsområde

Personale

Værestedet ansætter medarbejdere, der har en pædagogisk uddannelse eller erfaring fra socialpædagogisk arbejde eller andet relevant arbejde med målgruppen. Vi har ligeledes prioriteret et indgående kendskab til kvarteret og de unge i ansættelsen af medarbejdere. Det er vores erfaring, at man ved denne prioritering i ansættelserne hurtigt får etableret den gensidige respekt og derfor også hurtigere opnår de ønskede resultater. Der er i øjeblikket ansat:

- En projektleder på Fuldtid, som også deltager i det opsøgende arbejde og den daglige drift.

- To fuldtids drift og gadeplansmedarbejdere. Primo oktober ansættes endnu en.
- To deltidsmedarbejdere. Medio oktober ansættes yderligere en.
- To timelønnede aktivitetsmedarbejdere med ca. 8 timer om ugen hver.

For de to aktivitetsmedarbejderstillinger gælder, at de er og vil også i fremtiden blive besat af unge der kommer i Værestedet. Stillingerne vil blive tilbudt unge, der udviser initiativ og ansvar og særligt dem der starter i uddannelse og har brug for lidt ekstra penge ved siden af SU.

Værdisæt & husregler

Det overordnede formål med Værestedet 18+ er, som beskrevet tidligere, at bygge bro til det danske samfund og hjælpe de unge i gang med et meningsfyldt voksenliv via enten uddannelse eller arbejde. De unge har brug en del støtte og hjælp. De har brug for et fristed, hvor de kan overveje fremtiden. Og sidst men ikke mindst oplever vi, at de har brug for at føle sig værdsatte og få succesoplevelser.

Derfor tager Værestedets personale udgangspunkt i den anerkendende model i deres tilgang til de unge. Det handler om at møde hver enkel ung "der hvor han er". At få motiveret og inspireret den enkelte til at komme i gang og tage ansvar for eget liv og finde/skabe sin "plads i samfundet".

Husregler

- For at komme i Værestedet forpligter hver enkel ung sig til en indledende profilsamtale
- En opfølgende statussamtale ca. hver 14 dag, hvor den unge skal italesætte planer for fremtiden
- Der må ikke drikkes alkohol, tages stoffer eller ryges hash i Værestedet
- Man må ikke være påvirket af hash, stoffer eller alkohol når man opholder sig i Værestedet eller deltager i Værestedets aktiviteter uden for huset
- Våben eller skudsikre veste må ikke medtages i Værestedet
- Eventuelt andre regler i huset udfærdiges og ændres i samarbejde med de unge for at styrke tilhørsforholdet.

Beskrivelse af målgruppen, det opsøgende arbejde & foreløbige resultater

I perioden medio maj og fremefter har vi cyklet rundt i kvarteret omkring Den Grønne Firkant, Aldersrogade, Titangade og Titanparken, Haraldsgade, Ragnhildgade og Thorsgade, hvilket er vores primære indsatsområde. Efter kort tids opsøgende arbejde stod det for os klart, at der hersker en nervøs og utryk stemning på Ydre Nørrebro. Vi observerede store grupper af unge, som havde en meget støjende, udad reagerende og aggressiv adfærd. Den direkte grund hertil tolker vi som værende den verserende "bandekrig".

Vi er dog generelt blevet godt modtaget og har skabt kontakt til flere forskellige grupperinger. Vi

har kontakt til ca. 40 drenge, som ønsker at benytte værestedet og arbejder specifikt med ca. halvdelen, som vi har navn, adresse, tlf. nr. og fødselsdato på og som vi har lavet aktiviteter med og derigennem skabt en tættere relation. Vi er ligeledes påbegyndt den indledende profilsamtale med den sidstnævnte gruppe. Det opsøgende arbejde i kvarteret fortsætter vi også i fremtiden men omdrejningspunktet vil være det fysiske værested, som forhåbentlig vil få mange af de unge væk fra gaden.

Kendetegnende for de drenge vi har skabt kontakt til er:

- De lever livet på gaden og er ikke i gang med hverken uddannelse eller arbejde
- De går sent i seng og sover til ud på eftermiddagen
- De fleste er hjemmeboende og har ikke en egentlig indkomst
- Langt størstedelen har kun en folkeskoleuddannelse og nogle har kun til og med 7. klasse.
- Mange af dem er kendt af politiet. Men de kan ikke endnu betegnes som ”karriere kriminelle”
- Det er dog vores opfattelse, at flere af dem laver kriminalitet for at skaffe penge
- Mange af dem ryger hash dagligt
- Fælles for dem alle er, at de mangler initiativ og bedst kan beskrives som dovne. De er havnet i en ond cirkel og har brug for hjælp til at komme videre. Langt størstedelen af dem giver dog udtryk for, at de ønsker et arbejde og leve et almindeligt liv.

Vi havde egentlig tænkt at arbejde med forældreinddragelse. Men det er en udbredt holdning blandt de unge, at de ikke ønsker at få inddraget forældrene i Værestedet. Mange ønsker at slippe for forældrenes kontrol og ser Værestedet som deres fristed. Vi mener p.t. at det er bedst at respektere de unges ønske, da vi stadigvæk er ved at opbygge den gensidige tillid og respekt, som er altafgørende i vores arbejde. Men vi ønsker på sigt at etablere en forældreinddragelse.

Dagligdagen i Værestedet:

Primo oktober begynder vi at have faste åbningstider i Værestedet.

Vejledende åbningstider:

- 5 dage om ugen fra 15.00 – 22.00 (tirs, ons, fre, lør, søn)

I weekenden og ved særlige arrangementer udvides åbningstiden eventuelt. De personlige samtaler med hver enkel ung forsøger vi at ligge tidligt på dagen.

Det er en målsætning at få de unge til at komme så tidligt så muligt i værestedet. Dette for at anspre dem til at vende deres døgnrytme, hvilket er nødvendigt når de skal i gang med enten uddannelse eller arbejde. Derfor kan der komme fremtidige ændringer i åbningstiden.

Dokumentationsarbejdet & redskaber i dagligdagen:

For at tilsihte ensartet kommunikation og handling overfor de unge, samt sikre et udviklende og lærende arbejdsmiljø benytter vi en logbog i dagligdagen. Her registrerer og dokumenterer vi følgende:

- Hvem har været i huset i løbet af dagen – navn og tidspunkter
- Den generelle stemning
- Gode oplevelser
- Dårlige oplevelser – f.eks. enkelt personers uacceptable opførsel
- I forhold til konflikter: Hvad virker og hvad virker ikke

Aktiviteter i Værestedet:

Aktiviteterne i Værestedet kan deles op i tre forskellige kategorier. Nogle aktiviteter har et socialt og tillidsskabende sigte. Andre et pædagogisk, fællesskabsopbyggende og lettere opdragende sigte og sidst men ikke mindst aktiviteter, der har et direkte erhvervs- og/eller uddannelsesmæssigt sigte.

Aktiviteter i Værestedet:

- Rådgivning og vejledning i forhold til uddannelse eller job
- Debat- og foredragsaftener – Her inviteres relevante eksterne samarbejdspartnere
- Filmaftner kombineret med fælles madlavning
 - Mange af de unge har ytret ønske om at lære at lave mad.
- Fodboldaftner kombineret med fælles madlavning
- Pool, bordtennis, bordfodbold, playstation og diverse kort- og brætspil
- Indendørs fodboldbane som også kan bruges til værksted for reparation af biler, knallerter og cykler

Aktiviteter udenfor Værestedet:

- Besøg hos relevante virksomheder og uddannelsesinstitutioner
- Styrketræning – udstyret er ikke indkøbt endnu

- Thaiboksning – Flere af de unge allerede igang
 - Vi har indgået samarbejdsaftale med den nærvæd liggende thaiboksning klub og forening ”CMT”. Her kan de unge deltage i styrketræning og thaiboksning på faste udvalgte tidspunkter i løbet af ugen.
- Hardball
 - Vi har indgået en samarbejdsaftale med ”LiveGameEvent”, som er et firma der specialiserer sig i at lave aktiviteter rettet mod såkaldte ”problem unge”. Hardball er et action fyldt rollespil der fordrer taktisk forståelse og et tæt holdsamarbejde. Vores samarbejdspartner inddrager militærets ”grønne træning” som udgangspunkt for spillet. Det er meget populært blandt de unge og vi har været af sted på flere vellykkede ture.

Rådgivning

For at Værestedet skal leve op til den tidligere beskrevne målsætning og dermed fungere som effektiv brobygger til uddannelse og erhverv sættes der særlig fokus på den personlige rådgivning og vejledning.

Vi tilbyder de unge et professionelt vejledningsforløb, under trygge og uformelle rammer, så de kan sætte sig meningsfulde og realistiske mål for fremtiden – ikke alle kan blive professionelle fodboldspillere!!!

Før at den egentlige rådgivning og vejledning kan begynde gennemføres en afklarende profilsamtale. Samtalen skal afdække følgende punkter:

- Alder
- Familierelationer
- Boligforhold
- Fritidsaktiviteter & interesser
- Ønsker, håb og drømme
- Kvalifikationer – Hvad er jeg god til? Såvel faglige som ikke faglige kvalifikationer og kompetencer
- Uddannelse eller arbejde? Hvad ønsker den unge og hvad er mest realistisk?

Efter at have fuldført et profilsamtaleforløb kan den egentlige rådgivning og vejledning begynde. Denne vil være koncentreret omkring følgende:

- Sparring og hjælp til at udfærdige en realistisk uddannelsesplan

- Hjælpe med at skrive ansøgninger til både studie og job
- Formidle kontakt til eventuelle arbejdsgivere og støtte den unge efter ansættelse
- Forsøge at hjælpe og motivere de unge ud af et misbrug gennem et samarbejde med U-turn.

På grund af den korte tid vi har eksisteret er vi stadig i gang med profilsamtaleforløbet, som er fundamentet for den videre vejledning. Vi har hidtil prioriteret screeningsarbejdet i lokalområdet samt det sociale og tillidsopbyggende arbejde, hvilket kræver tålmodighed og vedholdenhed. Men vi er om kort tid klar til at inddrage vores eksterne samarbejdspartnere i den videre og mere specifikke rådgivning af de unge.

Eksterne samarbejdspartnere:

For at leve bedst mulig op til formålsbestemmelserne har vi allieret os med dygtige samarbejdspartnere:

- SOF
- BIF – Afventer aftale med jobkonsulenter, der skal komme i værestedet
- BUF – Afventer aftale med uddannelseskonsulenter, der skal komme i værestedet
- Dansk Flygtningehjælp Mentorordning – Samarbejdsaftale er indgået.
- Gadepulsen + (Værestedet 18+ på Kapelvej) Sparringspartner
- Gadeplansmedarbejderne på Ydre Nørrebro – i løbende dialog
- Københavnerteam – i løbende dialog
- First Floor – sparringspartner og erfaringsudveksling
- Natteravnene – Aftale om erfaringsudveksling
- SSP-samarbejdet – Vi skal deltage i de fremtidige møder.
- LiveGameEvent – Samarbejdsaftale omkring aktivitetsture eks. Hardball og dykning
- Nørrebro Bibliotek – Aftale om at benytte projektet "lej en ekspert"
- Lokal Politi
- Politiets bandeenhed

Udfordringer og perspektiver generelt:

På baggrund af de godt tre måneder vi har været i gang og bevæget os rundt i kvarteret er det

vores klare opfattelse, at stemningen på Ydre Nørrebro generelt er blevet dårligere og mange giver udtryk for en stigende utryghed. Grunden hertil kan med stor sikkerhed henføres til den verserende "bandekonflikt", som er eskaleret yderligere inden for de sidste to måneder. De unge fortæller om såkaldte "bankehold" af AK81'ere der er begyndt at jage og konfrontere tilfældige unge med anden etnisk baggrund end dansk. Flere af de unge vi taler med føler sig i stigende grad tvunget eller forpligtet til at tage aktiv del i konflikten, da de ser det som en form for "racekrig". Derfor ser vi nye grupperinger/bander samt selvbestaltede vagtværn, som "patruljerer" rundt i bydelen.

Det er derfor efter vores bedste overbevisning essentielt at få intensiveret den sociale indsats på Ydre Nørrebro. Hvis de unge ikke tilbydes et attraktivt alternativ til gaden vil det have store negative konsekvenser for livet og tryghedsfølelsen i bydelen. Samt, at der er en overhængende risiko for, at vi "taber endnu flere unge tosprogede på gulvet", som ender i et liv med kriminalitet, i stedet for at blive produktive samfundsborgere.

Værestedet 18+ er allerede og kan i endnu større grad blive en vigtig brik i den samlede indsats for at genskabe trygheden på Ydre Nørrebro og ikke mindst hjælpe de uroskabende unge videre til et forhåbentligt lovlydigt og meningsfyldt voksenliv.

7.9. 2009

+ 18 Værestedet på Ydre Nørrebro